

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Нечипоренко Марина Олександрівна,

методист, викладач кафедри іноземної філології
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Давидченко Інна Дмитрівна,

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри української лінгвістики,
літератури та методики навчання
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Клеба Анна Іванівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформатики
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

У нашій країні, як і в усьому світі, система освіти здобувачів освіти перебуває на межі цивілізаційної кризи. У зв'язку з цим назріла гостра необхідність змін у системі освіти. Однак, щоб ефективно їх здійснити, необхідно розібратися в причинах існуючого стану та намагатися виявити найбільш оптимальні шляхи вирішення. У зв'язку із розвитком новітніх технологій змінилася і концепція самої освіти.

Найбільш серйозною проблемою, з якою зіткнувся сучасний викладач, це те, що здобувачі освіти не мають довіри ні як до викладача, ні до підручника, як джерела інформації. Це пов'язано в першу чергу з появою епохи Інтернет, що докорінно змінило основну роль викладача, якщо раніше він був джерелом інформації, то зараз від нього очікують роботи як організатора активної пізнавальної діяльності здобувачів. На сучасному етапі самостійна робота здобувачів освіти стає основним ключем в освіті. Адже вони можуть легко знайти будь-яку інформацію в Інтернеті, яка оновлюється щодня. З іншої сторони, інформація в підручниках старіє і стає марною. Підручники просто неможливо видавати з такою періодичністю, якою змінюється інформація.

Як один із варіантів у цій ситуації може бути запропоновано подання навчальної інформації у вигляді модулів. Модульне навчання базується на діяльнісному принципі навчання, будується на ідеях навчання, а також враховує принципи гнучкості, природовідповідності, диференційованості та

особистісної спрямованості. Воно сприяє розвитку самостійної діяльності здобувачів, формує міцні загальнонавчальні знання та навички. У процесі навчальної діяльності створюють такі умови, які дозволяють студентам перейти від репродуктивного виду до творчого [1].

Більше того, це призводить до того, що і самому викладачу необхідно освоювати ефективні методи роботи в Інтернеті і використовувати його в освітньому процесі. Використання Інтернет під час заняття дозволяє зробити пізнавальну діяльність учасників освітнього процесу активнішою, незвичайною й цікавішою. З іншого боку, у зв'язку з цим виникає питання захисту інформації та авторського права. Дуже часто здобувачі освіти просто привласнюють чужі роботи, знайдені в Інтернеті, не даючи жодних посилань ні на джерело інформації, ні на автора. На державному рівні існує закон про захист інформації та авторського права, а також розроблені спеціальні комп'ютерні програми перевірки тексту на плагіат [2, 3].

Друга не менш важлива проблема, з якою стикається викладач, це той факт, що всі учасники процесу стали говорити різними мовами. По-перше, це пов'язано з надзвичайною поширеністю та популярністю технологій, Інтернет та комп'ютерних ігор. Ці технології вплинули насамперед на мислення студентів. Ослабла рефлексивна складова мислення, а отже, і його раціональність. Цей конфлікт нерозуміння також тягне за собою і додаткові проблеми, пов'язані з мотивацією до навчання. Вона стає вкрай низькою.

Як можливий варіант вирішення в даній ситуації, можна запропонувати самому викладачу спробувати заговорити мовою здобувачів і почати використовувати ІКТ і розвиваючі комп'ютерні ігри в освітньому процесі. Застосування ІКТ сприяє формуванню безперервного пізнавального інтересу і посилює мотивацію навчання. Окрім цього, ІКТ дозволяють враховувати індивідуальні темпи засвоєння знань, умінь, рівень складності та інтереси, що дозволяє зробити процес навчання різнорівневим та особистісно-орієнтованим. Звичайно ж, це також передбачає, що викладач сам почне активно опановувати сучасні ІКТ і використовувати їх в освітньому процесі.

З іншого боку, маючи на увазі зниження критичного та аналітичного мислення у сьогоденних здобувачів освіти, буде доцільним, на наш погляд, застосування таких форм організації заняття як дискусія чи дебати. Ці форми взаємодії сприятимуть формуванню навичок аналітичного та критичного осмислення інформації, та розвиватимуть уміння працювати в команді, почуття взаємоповаги, толерантності та співробітництва.

Отже, традиційна форма подачі інформації на заняттях застаріла і не ефективна. На зміну їй прийшли інформаційно-комунікаційні технології та Інтернет. Тому викладач має осучаснити свої знання та навички, щоб розуміти мову здобувачів освіти та користуватись тими підручниками, які відповідають освітнім та сучасним вимогам.

Список літератури

1. Використання технологій модульного навчання на заняттях. URL : <https://urok.1sept.ru/articles/606973>
2. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр#Text>
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>